

Thuiszorg met Alfacheques

Vorige week maakte het college bekend dat huishoudelijke zorg voor ouderen en mensen met beperkingen vanaf 2010 voortaan wordt verzorgd door alfahulpen die worden betaald met de zogenaamde Alfacheque.

Per 1 januari 2007 is de huishoudelijke zorg uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) overgeheveld naar de WMO. Gemeenten kregen gezamenlijk een miljard euro om thuiszorg in te kopen. Dat moest via 'openbare aanbesteding': er moesten offertes worden aangevraagd en aanbiedingen vergeleken. Thuiszorginstellingen ontdekten al gauw dat er op kwaliteit amper valt te concurreren, maar des te meer op prijs. Om de zorg goedkoper te kunnen leveren, werd een eigentijdse oplossing bedacht. Instellingen die in de problemen kwamen, lieten hun personeel hun baan in loondienst inruilen voor een alfahulpcontract. Alfahulpen zijn in feite freelancers, zelfstandige ondernemers zonder personeel. Ze werken net zo hard als hun collega's met een vast contract, maar krijgen geen vakantiegeld en zijn zelf verantwoordelijk voor zaken als pensioenopbouw en het afsluiten van (dure) verzekeringen tegen arbeidsongeschiktheid. Verder zijn hun verantwoordelijkheden beperkter. Het signaleren en rapporteren van problemen bij cliënten behoort nadrukkelijk tot de functie van thuiszorgmedewerkers; de taken van alfahulpen zijn formeel beperkt tot huishoudelijke werkzaamheden.

Een verslechtering voor hen, maar ook voor de mensen aan wie ze thuiszorg verlenen – de cliënten. Die hebben vaak amper in de gaten dat ze met een freelancende alfahulp van doen hebben, totdat de hulp ziek wordt of op vakantie gaat. Dan blijkt ineens dat er niet automatisch vervanging komt en dat ze de hulp nog tot zes weken moeten doorbetalen. Als de thuishulp tijdens het werk van een krukje valt, kunnen de cliënten daarvoor nog aansprakelijk worden gesteld ook.

Om deze reden heeft staatssecretaris Bussemaker onder druk van de SP vorig jaar bepaald dat thuiszorginstellingen per 1 januari 2010 de thuiszorg niet meer door alfahulpen mogen laten uitvoeren. De Tilburgse SP-fractie was dan ook erg verbaasd om te vernemen dat de gemeente via een handige constructie toch verder gaat vanaf 1 januari 2010 met de inzet van alfahulpen voor thuiszorg. Niet het verlenen van de juiste professionele zorg voor hulpbehoevende Tilburgers of de rechten en belangen van zorgverleners maar het beperken van kosten lijkt bij deze beslissing de voornaamste afweging te zijn geweest. Dat vindt de SP-fractie op zijn zachtst gezegd een verkeerde prioritering.

Sinds de wmo gemeenten in de maag is gesplitst, zijn die verantwoordelijk voor het faciliteren van adequate thuiszorg. Die kan volgens de SP-fractie alleen worden geleverd door professionele, getrainde zorgverleners die kunnen signaleren en rapporteren, niet door mensen die weliswaar ongetwijfeld goede huishoudelijke zorg verlenen maar vaak niet beschikken over essentiële signaleer-, rapporteer- of begeleidingscompetenties. Of ze bezitten die competenties wel maar hebben niet de tijd om er iets mee te doen.

SP- eerste weg links

SP afdeling Tilburg, Piushaven 29, 5017 AN Tilburg

T (013) 5802320 F (013) 5802318 E tilburg@sp.nl I www.tilburg.sp.nl

Met het verstrekken van de alfacheques laat de gemeente Tilburg economische belangen zwaarder wegen dan menselijke. Dat is de omgekeerde volgorde en de SP-fractie kan zich niet voorstellen dat dit de bedoeling is. Tilburg laat zich op sociaal gebied graag van zijn beste kant zien en is vaak een voorbeeld voor andere gemeenten. Wat de SP-fractie betreft blijft dat zo. We beseffen dat de gemeente in deze zware tijden van crisis en noodzakelijke bezuinigingen financiële keuzes moet maken en prioriteiten moet stellen. Wat ons betreft ligt die prioriteit bij het **recht op goede zorg voor elke (Til-)burger met een zorgvraag**. En bij het **recht op bestaanszekerheid voor iedereen**. We hebben dan ook de volgende vragen voor het college:

1. Waarom kiest u ervoor om thuiszorg door alfahulpen mogelijk te laten blijven terwijl de staatssecretaris (in een beslissing die breed werd gesteund door zowel oppositie- als coalitiepartijen) juist koos voor het wettelijk onmogelijk maken ervan?
2. Is de tegenwaarde van de cheque die de alfahulp ontvangt van de cliënt en die bij de gemeente is te verzilveren toereikend voor de alfahulp om als zelfstandig ondernemer zonder personeel behalve een fatsoenlijk uurloon ook een adequate ziektekosten- en arbeidsongeschiktheidsverzekering en een pensioenvoorziening te regelen? Zo ja, wat is het bedrag waarvoor de cheque kan worden ingewisseld? Zo niet, waarom niet?
3. Wordt de alfahulp met de cheque ook doorbetaald bij ziekte en/of vakantie? Zo ja, hoe gaat dat concreet in zijn werk? Zo niet, waarom niet?
4. Wie is aansprakelijk als de alfahulp tijdens het uitvoeren van de thuiszorgwerkzaamheden iets overkomt?
5. Hoe denkt u de inzet van alfahulpen door middel van de alfacheque te gaan regelen? Doet u dat met behulp van een poule van alfahulpen of laat u een bemiddelaar alfahulpen regelen?
6. Bent u het met de SP eens dat de alfacheques en de onder vraag 5 beschreven constructies simpelweg een slim bedachte, nauwelijks verhulde voortzetting van de door het Rijk ongewenste en dus onwettig gemaakte inzet van alfahulpen in de thuiszorg zijn? Zo niet, waarom niet?
7. Bent u het met de SP eens dat de inzet van thuiszorgwerkers met een dienstverband, een fatsoenlijke CAO en minimaal schaal 15 een voor de zorgverlener zowel als voor de thuiszorgcliënt veel wenselijkere optie is dan de alfacheque?
8. Zo ja, bent u dan bereid om het systeem van de alfacheque zo snel mogelijk te herbezien en in plaats daarvan te kiezen voor de onder vraag 5 beschreven optie? Zo niet, waarom niet?
9. Bent u het eens met de SP-fractie dat door het aanbieden van alfacheques de zorg in natura langzaam wordt uitgekleed en dat dit volstrekt onwenselijk is? Zo niet, waarom niet?

Met vriendelijke groeten namens de SP-fractie,

Veerle Slegers en Bart van de Camp.